

2. Кодекс адміністративного судочинства України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : [офіційний веб портал]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/paran9685#n9685>.
3. Мельник М. П. Поняття доказів у адміністративному судочинстві України / М. П. Мельник // Держава і право. – К., 2010. – Вип. 48. – С. 269-274.
4. В. В. Косик // Право і Безпека. – 2012. – № 5. – С. 83-87. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2012_5_20

Сергій Олександрович Носік – студент III курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Оксана Володимирівна Панасюк** – завідувач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ВІДНОСИН В ОКРЕМИХ ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

Здійснення господарської діяльності регулюється загальними нормами господарського законодавства, що містяться у Господарському, Цивільному, інших кодексах України, у законах України «Про підприємництво», «Про господарські товариства» тощо, у численних підзаконних нормативних актах.

Разом із тим правовідносини в окремих галузях економіки, що мають особливе народногосподарське, екологічне, соціальне або інше значення чи певну специфіку, додатково регулюються окремими законодавчими та іншими нормативно-правовими актами. До цих галузей належать такі стратегічні галузі паливно-енергетичного комплексу як електроенергетика, нафтогазова та вугільна промисловість, харчова промисловість з підвищеними вимогами щодо забезпечення якості та безпеки її продукції, аграрна сфера, яка має виключне значення для продовольчого та сировинного забезпечення потреб суспільства, розгалужена і багатоскладова сфера будівельної діяльності тощо.

Здійснення безпосереднього регулятивного та управлінського впливу на діяльність суб'єктів господарювання втілюється у конкретних, реальних організаційно-господарських відносинах, що складаються між названими суб'єктами та органами державної влади, місцевого самоврядування, іншими суб'єктами організаційно-господарських повноважень. Правове регулювання вказаних відносин здійснюється через відповідні організаційно-господарські правовідносини, які визначають місце учасників реальних відносин у регулюванні господарської

діяльності та управлінні нею, конкретизують юридичні права, обов'язки, відповідальність цих учасників, забезпечують їх реалізацію відповідно до законодавства. Утвердження таким чином правового господарського порядку у відносинах “по-вертикалі” є надзвичайно актуальним у сучасних умовах застосування непрямих форм і методів регулювання економіки, що особливо потребують опосередкованості правом. Місце, яке займають організаційно-господарські правовідносини в механізмі правового регулювання господарської діяльності, обумовлює практичне значення дослідження їх як категорії господарського права [1, с. 3].

Формою державного впливу на господарські відносини доречно визнавати зовнішній вираз дії державних органів, що виникає в процесі реалізації їх специфічних завдань і функцій у разі застосування обраного методу державного впливу на економіку.

Розрізняють такі основні правові форми: планування (директивне й індикативне), індивідуальне управлінське рішення, контроль, нагляд, координація, формування звітності, інформаційне забезпечення суб'єктів господарських відносин, припинення правопорушень, поновлення правового становища, покарання винних у порушенні господарського законодавства, нормативне регулювання тощо.

Господарський Кодекс (ГК) оперує терміном «засоби регулюючого впливу», щоправда не даючи його визначення, а лише наголошуючи, що вони застосовуються державою для реалізації економічної політики, виконання цільових економічних та інших програм і програм економічного й соціального розвитку. Основними засобами регулюючого впливу держави на суб'єктів господарювання відповідно до ст. 12 ГК є:

- ✓ державне замовлення, державне завдання;
- ✓ ліцензування, патентування і квотування;
- ✓ сертифікація та стандартизація;
- ✓ застосування нормативів та лімітів;
- ✓ регулювання цін і тарифів;
- ✓ надання інвестиційних, податкових та інших пільг;
- ✓ надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій.

Державне замовлення є засобом державного регулювання економіки способом формування на договірній (контрактній) основі складу та обсягів продукції (робіт, послуг), необхідної для державних потреб, розміщення державних контрактів на поставку (закупівлю) цієї продукції (виконання робіт, надання послуг) серед суб'єктів господарювання незалежно від їх форми власності.

Ліцензування підприємницької діяльності є засобом державного регулювання господарської діяльності, спрямованим на забезпечення єдиної державної політики в тій чи тій сфері та захист економічних і соціальних інтересів громадян.

Патентуванню згідно з Законом України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» від 23 березня 1996 р. підлягає

торговельна діяльність за готівкові кошти, а також з використанням інших форм розрахунків та кредитних карток на території України, діяльність з обміну готівкових валютних цінностей (включаючи операції з готівковими платіжними засобами, вираженими в іноземній валюті, та з кредитними картками), а також діяльність з надання послуг у сфері грального бізнесу та побутових послуг

Стандартизація згідно з Законом України «Про стандартизацію» від 17 травня 2001 р. – це діяльність, що полягає в установленні положень для загального і багаторазового застосування щодо наявних чи можливих завдань з метою досягнення оптимального ступеня впорядкування в певній сфері, результатом якої є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усуненню бар'єрів у торгівлі і сприянню науково-технічному співробітництву.

Сертифікація відповідно до Закону України «Про підтвердження відповідності» 17 травня 2001 р. – це процедура, за допомогою якої визнаний в установленому порядку орган документально засвідчує відповідність продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу встановленим законодавством вимогам.

Крім того, законодавство України може передбачати спрощену систему оподаткування для окремих категорій суб'єктів господарювання. Так, наприклад, ст. 11 Закону України «Про державну підтримку малого підприємництва» передбачає таку спрощену систему способом заміни сплати встановлених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів) сплатою єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва.

Література

1. Віхров О. В. Організаційно-господарські правовідносини [Текст]: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юр. наук : спец. 12.11.09 «Господарське право, господарсько-процесуальне право» / О. В. Віхров. – Донецьк, 2009. – 36 с.

Максим Миколайович Романенко – студент III курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Богдан Іванович Сюркало** – доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент

МІСЦЕ ПРАВА ГОСПОДАРЬСЬКОГО ВІДАННЯ В СИСТЕМІ РЕЧОВИХ ПРАВ

Господарське право – це сукупність правових норм, які регулюють суспільні відносини у сфері управління економікою, виробництвом та